

GŁOS POLSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI.

Redakcja i Administracja ul. Piotrkowska Nr. 106.
Konto czekowe w P. K. O. Łódź, Nr. 61.119

Cena 25 groszy

Telefony „Głosu Polskiego” — Redakcja dzienna 19-71
nocna redakcja i drukarnia od godz. 9 wiecz. 7-90
administracja i ekspedycja 1-99

LUONA

Dziś i dni następnych!

Wspaniały podwójny program produkcji słynnej wytw. FOX-FILM

Najbardziej aktualny film doby obecnej poświęcony świetlanej pamięci
prof. Malmgrena i Roalda Amundseua

„MOGIŁA WŚRÓD ŁODOWCÓW”

Tragiczne dzieje bohaterkiej wyprawy do bieguna północnego.
Niesłychanie ciekawe zdjęcia zmagania się z ponurą przyrodą polarną, polowania na wielorybów, białych niedźwiedzi i t. d.

PONADTO:

Wesoły dramat rozgrywający się w luksusowych
apartamentach oraz wśród lasów kanadyjskich p. t.

„DZIKUS W PYJAMIE”

W roli głównej uroczą i zachwycającą Olive Borden.

Wielka orkiestra symfoniczna pod dyr. TEODORA RYDERA.

Ceny miejsc na
pierwszy seans

od 1 zł.

w soboty i niedziele
od 12 do 3-ej po poł.

wszystkie miejsca po 50 gr. i 1 zł.

Początek przedstawień o godz. 4, 6, i 10 wiecz., w soboty
i niedziele dodatkowo o godz. 12 ej i 2 ej po południu.

Nowy projekt zmiany Konstytucji

złożyła wczoraj w Sejmie lewica

Jest on krańcowym przeciwstawieniem projektu B.B.

Warsz. koresp. „Głosu Polskiego” (S. B.) telefonuje:

Szczegóły złożonego przez trzy stronnictwa lewicy projektu zmiany konstytucji przedstawiają się jak następuje:

W zakresie władzy ustawodawczej najważniejszą zmianą jest zniesienie Senatu i znaczne wzmocnienie władzy Sejmu.

Prawa Prezydenta Rzplitej zostają jeszcze bardziej zmniejszone,

nawet w porównaniu z uprawnieniami, jakimi Prezydent dysponuje obecnie.

Władza Sejmu zostaje przez cały szereg przepisów znacznie zwiększona. Charakterystycznym jest przepis, że mandat poselski wygasa nie po rozwiązaniu starego Sejmu, ale dopiero po otwarciu nowego.

Wybory do Sejmu odbywać się mają

co pięć lat,

stałe w pierwszą niedzielę miesiąca lipca.

Bardzo ostre rygory normują kwestję

przekroczeń budżetowych i wogóle jak najbardziej zwiążują

rząd uchwałąm Sejmu w dziedzinie budżetowej.

Projekt przewiduje wprowadzenie Najwyższej Izby Gospodarczej, która jest

reprezentacją kół gospodarczych, oraz Izby Pracy, która reprezentuje robotników i pracowników.

Obie te izby dostają między innymi prawo inicjatywy ustawodawczej. Również obywatele mają prawo występować do Sejmu z projektem ustawy, o ile pod projektem takim będzie 100 tysięcy podpisów osób uprawnionych do głosowania. Prezydent Rzplitej wybierany bę-

dzie przez Zgromadzenie Narodowe, wybrane przez obywateli i składające się z 888 osób. Posłowie i ministrowie nie mogą być członkami Zgromadzenia Narodowego.

Jedyną funkcją tego zgromadzenia jest wybór prezydenta, poczem zgromadzenie zostaje rozwiązane.

W projekcie znajduje się również kilka przepisów na temat prawa własności i

stopniowego upaństwowiania wszystkich przedsiębiorstw ściśle zgodnie z zasadniczą linią

doktryny socjalistycznej.

Pod wpływem stronnictw ludowych, które współpracowały w projekcie, wprowadzono do niego zasadę wywłaszczenia wielkiej własności bez odszkodowania.

Ta jednak rzecz ma być załatwiona przez osobną ustawę.

Oczywiście, że ten skrajnie radykalny projekt zmiany konstytucji nie ma żadnych szans przejścia przez Sejm i traktowany być powinien tylko jako kontrofenzywa wobec zgłoszonej zmiany konstytucji przez BB., zmierzającej we wręcz przeciwnym kierunku.

BUDŻET W SENACIE

Obrady wczorajsze

cechował wysoki poziom dyskusji stronnictw

Warszawa, 5.3. (PAT)

Senat przystąpił do obrad nad preliminarzem budżetowym. Na wstępie marszałek senatu prof. Szymański wyraził uznanie za owocną pracę zarówno przewodniczącego komisji skarbowo - budżetowej jakoteż wszystkich sprawozdawców.

Następnie przewodniczący komisji skarbowo - budżetowej, senator Gliwicz zaznaczył, że senat osiągnął samodzielny wynik kilkutygodniowej nateżonej pracy w komisji, w której czynny udział brali wszyscy członkowie rządu. Obrady stały na wysokim poziomie a skład komisji jest tego rodzaju, że nie powstydziłby się go najstarszy i najbardziej wytrawny parlament na świecie.

Komisja w swojej pracy wykonała szereg rzeczy, które mogą stać się podstawą prac budżetowych w parlamencie. Jedno z takich sprawozdań komisja ustaliła z

myślą, że stanie się ono obowiązującym już podczas obecnej sesji budżetowej. Mam nadzieję, mówi senator Gliwicz — że wniosek ten po przejściu przez komisję regulaminową stanie się częścią naszego regulaminu. Wniosek ten opiewa, że w obradach nad budżetem na rok 1929 — 30 nie będą przyjmowane wnioski, zmieniające cyfry budżetu oprócz wniosków, uchwalonych przez komisję oraz wniosków mniejszości komisji.

WARSZAWA, 5.3. (PAT) — Po przerwie przemawiał na plenum Senatu sen. Roman (BB), zaznaczając, iż budżet nie jest zbyt wielki jak na państwo 30-milionowe.

Sprawa mieszkaniowa jest bardzo piękna, bo najwyższy już czas, by polski robotnik i polski chłop wyszli z piwnic i ziemianek.

W życiu wewnętrznym najważniejszą kwestją jest rewizja konstytucji.

Sen. Trojan (Kl. Ukr.) uskarża się na nieudzielanie kredytów organizacjom ukraińskim i oświadcza się przeciwko budżetowi.

Senator Pozner zapowiada, iż klub jego nie może się wypowiedzieć za budżetem.

Co do projektu BB. mówca oświadcza, iż Polska może dobrze istnieć bez specjalnych praw i przywilejów dla Prezydenta, ale bez wolności Polska istnieć nie będzie mogła.

Sen. Głabiński domaga się m. in. podniesienia poborów urzędniczych o 20 proc. oraz podniesienia wydatków na rzemiosło o 1 milion. Następnie posiedzenie jutro o godzinie 10.30 rano.

Budowa państwa papieskiego

Kto będzie mógł mieszkać w granicach Watykanu?

Rzym, 5.3. (PAT).

Celem szybkiego wprowadzenia w życie praw konkordatu i ugody między Watykanem a Kwirynalem prowadzone są intensywne studia nad problemami, związanymi z praktycznym rozwiązaniem licznych nasuwających się kwestyj.

Papież przyjął na specjalnej audjencji znanego uczonego włoskiego Marconiego, który przedstawił Ojcu św. plan instalacji radiowej na terenie watykańskim. Poza tym przyjął papież architekta Beltravi, prezesa komisji technicznej zajmującej się sprawami miasta Watykanu.

Nieliczni mieszkańcy tego miasta nienależący do stanu duchownego, otrzymali już wypowiedzenia zajmowanych lokali. Specjalnym studjum poddana jest także kwestja obywatelstwa watykańskiego dla osób, które stale zamieszkują w granicach Watykanu.

Celem zmniejszenia do minimum ilości takich osób wydano następujące zarządzenie: W mieście Watykanie zamieszkiwać mogą wyłącznie osoby, które otrzymają na to specjalne zezwolenie w związku ze swymi zajęciami i potrzebami nowego państwa. Wraz z tymi osobami mogą zamieszkiwać jedynie ich krewni wstępni z zstępni, niemający własnej rodziny. Wszystkie inne osoby będą wydalone z granic miasta Watykanu.

Król duński w Niemczech

BERLIN, 5.3. (ATE) — Dziś rano przybył tu król duński, powitany na dworcu przez przedstawicieli rządu Rzeszy i konsulatu duńskiego.

Król zamieszkał w jednym z największych hoteli berlińskich „Adlon”.

Marcowa sesja Ligi Narodów

pod znakiem debat o mniejszościach narodowych

Mała Ententa popiera stanowisko Polski w kwestjach mniejszościowych

GENEWA, 5.3. (PAT) — Obecna sesja Rady Ligi znajduje się całkowicie pod znakiem debaty mniejszościowej, rozpoczynającej się dziś po południu.

W ciągu popołudnia wczorajszego odbył się między członkami Rady szereg rozmów, mających na celu wyjaśnienie sytuacji w kwestji mniejszościowej. A więc prócz rozmów między ministrem Zaleskim i Briandem oraz Scialoia i Titulescu, odbył Briand dłuższą konferencję z Scialoia i Chamberlainem, minister Stresemann zaś i de legat hiszpański Quinones de Leon konferował z Sugimurą.

Dzisiaj po południu spodziewane są rozmowy między ministrem Zaleskim i Chamberlainem, Stresemannem i Briandem.

O godz. 4 i pół po południu rozpoczyna się posiedzenie Rady, które przystępuje do debaty mniejszościowej. Na porządku dziennym znajdują się dwa kolejne wnioski: pierwszy w sprawie procedury, którą należy stosować wobec pe-tycji mniejszościowych, zgłoszone przez delegata kanadyjskiego Danduranda, drugi wniosek co do

gwarancji wykonywania ochrony mniejszości przez Radę Ligi na podstawie obowiązujących międzynarodowych umów mniejszościowych, zgłoszony przez ministra Stresemanna.

Wniosek Danduranda budzi mniejsze zainteresowanie, niż wniosek ministra Stresemanna, dokola którego rozwinię się prawdopodobnie główna dyskusja.

Zarówno Rumunja, jak i nie należące do Rady pozostałe państwa które obowiązują traktaty o mniejszościach, a więc w pierwszym rzędzie Mała Ententa,

popierają całkowicie stanowisko Polski.

Państwa te zdecydowane są bronić stanowiska, że Rada nie może bez ich zgody narzucać im jakichkolwiek zmian w sprawie procedury i gwarancji ochrony mniejszości.

BERLIN, 5.3. (PAT) — Według doniesień z Genewy, w kołach Małej Ententy podkreślają z naciskiem, że Jugosławia i Czechosłowacja zajmują w sprawie mniejszości identyczne stanowisko z Polską, i że po wystąpieniu polskiego ministra Zaleskiego delegat rumuński Titulescu zabierze również głos aby w imieniu Rumunii, Jugosła-

wji i Czechosłowacji złożyć odpowiednie oświadczenie przed Radą.

GENEWA, 5.3. (PAT) — Odłożenie dyskusji nad sprawą mniejszości do dnia jutrzejszego spowodowane zostało koniecznością uzupełnienia w prywatnych rozmowach informacji, posiadanych przez niektórych członków, przed rozpoczęciem dyskusji publicznej.

GENEWA, 5.3. (PAT) — Przewodniczący komisji komunikacyjno - tranzytowej, któremu w dniu 21 grudnia 1928 r. Sekretarz Generalny doręczył sprawozdanie i rezolucję Rady z dnia 14 grudnia, dotyczące „obecnego stanu rokowań pomiędzy Polską a Litwą”, zawiadomił sekretarza generalnego, że komisja komunikacyjno - tranzytowa zajmie się zbadaniem dalszego biegu, jaki ma być nadany tej rezolucji Rady na swej sesji zwyczajnej, która wyznaczona została na dzień 15 marca.

Należy przypomnieć, że na swym posiedzeniu w dniu 14 grudnia 1928 w Lugano Rada przyjęła po zbadaniu sprawy, wniesionej na jej porządek dzienny pod rubryką „obecný stan rokowań między Polską a Litwą”, sprawozdanie oraz rezolucję, przedstawione przez referenta, przedstawiciela Hiszpanii.

Według brzmienia tej rezolucji, Rada, stwierdzając, że przedstawione jej dokumenty wspomniały o przeszkodach, stawianych jakoby swobodzie komunikacji,

postanowiła celem zaradzenia temu, zwrócić się, zgodnie z normalną procedurą i w powołaniu na rezolucję Zgromadzenia z dnia 8-go grudnia 1920, do komisji doradczej i technicznej do spraw komunikacji i tranzytu o zbadanie tej kwestji i przedstawienie jej odpowiedniego sprawozdania.

Listem z dn. 21 grudnia r. ub. sekretarz generalny przesłał to sprawozdanie i rezolucję wraz ze wszystkimi dokumentami, dotyczącymi tej sprawy, przewodniczącemu komisji doradczej i technicznej do spraw komunikacji i tranzytu.

DELEGACJA POLSKA W GENEWIE ROZMAWIAŁA PRZEZ TELEFON Z WILNEM.

Jak podaje „Express Wileński” delegacja polska na sesję Ligi Narodów dokonała próby bezpośredniego połączenia telefonicznego z

Wilnem. Onegdaj o godz. 17.30 wezwano do aparatu redaktora „Expressu Wileńskiego”. Rozmowa z Genewą wypadła znakomicie.

Rewolucjoniści meksykańscy maszerują na stolicę

Prezydent Gil i sześć sztabu generalnego aresztowani

Nowy Jork, 5.3. Z Meksyku donoszą, że panuje tam wielkie podniecenie z powodu wybuchu nowej rewolucji w Vera Cruz.

Dowództwo nad powstańcami objął gen. Jesus Aguirra, komendant wojskowy Vera Cruz i gen. Manzo, komendant stanu Sonora. Gen. Jesus Aguirra telegrafował swemu bratu Manuelowi, że część stanów w chwili obecnej ob-

jętych jest powstaniem i że dwie kanonierki stanęły po jego stronie. Co najmniej 10.000 ludzi bierze udział w powstaniu w stanach zachodnich nad wybrzeżem.

Gen. Manzo aresztował wszystkich zwolenników obecnego rządu.

Władze amerykańskie wydały zarządzenia, aby nie przepuścić do Meksyku przez granicę transportów broni.

Gen. Liman, komendant w Guarezu w stanie Chihuahua, postanowił nie przyłączyć się do powstania.

Powstanie szerzy się z wielką szybkością i jest inspirowane przez byłego posła w Londynie Venezuela, który jest wysuwany na stanowisko prezydenta.

Oddziały powstańcze rozpoczęły marsz na północ, posuwając się ku Meksykowi.

Berlin, 5.3. (PAT)

Biuro Wolfa donosi z Laredo, w stanie Tamas, że nadeszły tam informacje, jakoby prezydent Meksyku Portez Gil oraz przywódca ruchu robotniczego Louis Morones i szef sztabu generalnego armji meksykańskiej Jose Amaro zostali aresztowani w mieście Meksyk.

Kandydaci na dyrektora Izby Przem.-Handl. w Łodzi
 Warsz. koresp. „Głosu Polskiego” (S.B.) telefonuje:
 P. min. inż. Kwiatkowski otrzymał wczoraj list prezydium Izby Przemysłowo - Handlowej w Łodzi, zawierający 3 nazwiska kandydatów na dyrektora izby, a mianowicie b. wojewodę p. Ludwika Darowskiego, inż. Karola Bajera i dr. Herberta Sanda.
 Nominacja dyrektora izby spośród tych trzech kandydatów nastąpi w końcu b. tygodnia.

Ślizgawka w fontannie

Ostre mrozy, które także Londynowi srodze w tym roku dały się we znaki, spowodowały niezwykłe tam zjawisko — ślizgawki na Trafalgarskim placu, zrobiono ją w zamrzniętym basenie znajdującej się uosrodku fontanny

Kto się skompromitował? Redakcja „Ulrechts Dagblad” odmacza się...

Paryż, 5.3. (PAT) Omawiając sprawę dokumentów ujawnionych przez „Ulrechts Dagblad”, „Echo de Paris” ocenia sytuację ministra van Blocklanda jako bardzo kompromitującą i za pytuje czy przypadkiem minister nie był w posiadaniu omawianych dokumentów już od dwóch miesięcy.

Pismo wyraża życzenie, aby rząd holenderski zakomunikował omawiane dokumenty zainteresowanemu mocarstwu.

Kilka dzienników paryskich wy-

raża życzenie, aby rozpowszechnianie fałszywych wiadomości zostało uznane za stojące poza prawem i proponuje utworzenie w Genewie przy Lidze Narodów specjalnego trybunału, który sądziłby dzienniki i organa, lansujące fałszywe wiadomości.

„Quotidien” wyraża nadzieję, że Holandia należycie oceni postąpienie ministra van Blocklanda i zaznacza, że tak daleko posunęta naiwność musi być nazwana dwulicowością, gdyż nie daje się wytłumaczyć bez posądzenia o ukryte współdziałanie.

UDANY PLACEK

ucieszy całą rodzinę. Rada jest nasampród pani domu, gdyż pieczenie poszło jej łatwo, wie zaś przytem, że zaoszczędziła dużo pieniędzy, mimo użycia najlepszych dodatków.

Wszyscy w rodzinie są pełni radosnego uznania i wszyscy też zjadają placek z nadzwyczajnym apetytem. Doświadczenie uczy, że pieczywo, przyrządzone z proszkami Oetkera, odznacza się lekką strawnością, a jest także nadzwyczaj pożywne.

Albowiem: „Mówił do matki ojciec wraz z synem, jeśli piec placeki, to tylko z Backinem”.

ODEON

PRZEJAZD 2

Dziś dni następnych!
 Pikantne i niezwykle dowcipne sceny w filmie p. t.

Król Ułanów

(Pieśni Wiednia) Komedja pełna niespodziewanego, żywiołowego humoru i tempa.

Jako kapitan ułanów **HARRY LIEDIKE**
 jako Gizi, dziewczynka w smokingu **Marja Paudler**
 jako stary nieortunny Don-Juan **Hans Junkerman**

Nad program: **F. RSA.**

WODEWIL

GŁÓWNA 1

Dziś i dni następnych!

Pikantny film z życia magnatów austriackich p. t.

Księżniczka Dunaju

Dramat pełen w miłości i poświęceń w rolach głównych znakomici amanci

Józef Schildkraut, Nils Aster, Leatrice Joy.

Nad program: **FARSA.**

CORSO

ZIELONA 1

Dziś i dni następnych!

Po raz pierwszy w Łodzi!

Emocja! Napiecie! Wrażenia! Wielki dramat sensacyjny z za kulis wielkomijskich p. t.

Złodzieje Hotelowi

opiewający niezwykle przygody opryszków, rabusiów i niebieskich ptaków. W roli głównej:

Domenico Gambina SAJETA, Hilde Jennings, Helena Allen.

Nad program: **FARSA.**

